

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНЫҢ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

18.12.2023

КАРАР

№ 1955-п

«2024 - 2026 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү максатларында, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2024 - 2026 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасын (алга таба - Программа) расларга.

2. «2021 - 2025 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында яшьләр сәясәтен, физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасын раслау турында» Саба муниципаль районы Башкарма комитетының 2021 елның 14 апрелендәге 420-п номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасының Хокукый мәгълүматлар турындагы <http://pravo.tatarstan.ru> рәсми порталында һәм Саба муниципаль районының <http://saby.tatarstan.ru> рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге начальнигы И.Р. Гариповка йөкләргә.

Житәкче

М.Р. Ишниязов

**«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында физик
культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасы**

Программа паспорты

Программаның атамасы	«2024 - 2026 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасы (алга таба - Программа)
Программаны төп эшләүчеләр	Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә һәм спорт бүлгә
Программаның максаты	Массакүләм физик культураны һәм спортны үстерү, халыкның сәләмәтлеген ныгыту, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының спорт имиджын алга жибәрү
Программаның бурычлары	1. Яшь буынның һәм район халкының сәләмәт яшәү рәвешен формалаштыру. 2. Спортның физик үсешә өчен шартлар тудыру. Район яшьләренәң мәгълүмати ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен шартлар тудыру. 3. Физик культура һәм спорт инфраструктурасын модернизацияләү һәм үстерү, шул исәптән сәләмәтлекләре ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән затлар һәм инвалидлар өчен дә.
Программаны гамәлгә ашыру вакыты	2024 - 2026 еллар.
Ярдәмчә программалар исемлегә	1. « 2021 - 2025 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының физик культура һәм спорт өлкәсендә чаралар үткәрү» (1 нче кушымта). 2. « 2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» (2 нче кушымта). 3. «2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасы кысаларында социаль һәм инженерлык инфраструктурасына бюджет инвестицияләре һәм капитал ремонт (3 нче кушымта).
Программаны финанслау күләмнәренәң еллар һәм чыганаclar буенча бүленеше	2024-2026 елларда Программаны финанслау 564 898,400 мең сум тәшkil итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2024 ел - 188 940,800 мең сум; 2025 ел - 190 194,000 мең сум; 2026 ел - 185 763,600 мең сум. 2024-2026 елларда Программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 0,000 мең сум тәшkil итәчәк, шул исәптән:

	<p>2024 ел - 0,000 мең сум; 2025 ел - 0,000 мең сум; 2026 ел - 0,000 мең сум. 2024-2026 елларда Программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы бюджеты хисабына 564 898,400 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән: 2024 ел - 188 940,800 мең сум; 2025 ел - 190 194,000 мең сум; 2026 ел - 185 763,600 мең сум. Программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)Саба муниципаль районы бюджеты турындагы карары нигезендә төгәлләштереләчәк.</p>
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2025 елга түбәндәгеләрне арттырырга мөмкинлек бирәчәк: физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүче кешеләрнең халыкның гомуми санында 59,2 процентка кадәр өлеше; халыкның спорт корымалары белән тәмин ителешен Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсеш программасында билгеләнгән дәрәжәгә житкерергә; сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән һәм физик культура һәм спорт белән системалы рәвештә шөгыйльләнүче затларның халыкның әлеге категориясенә гомуми санында 7 процентка кадәр өлеше.</p>

1. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика, күрсәтелгән өлкәдәге төп проблемаларны тасвирлау һәм аның үсеш фаразы

Әлеге Программа, Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң 2009 елның 7 августындагы 1101-р күрсәтмәсә ; "Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында" 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон; "Физик культура һәм спорт турында" 2008 елның 8 октябрәндәге 99-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы; "2013 - 2017 елларга балалар мәнфәгатьләрендәге гамәлләрнең республика стратегиясә турында" 2013 елның 11 февралендәге 90 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары; Россия Федерациясә Президентының балалар сәламәтләндрәү ялын оештыру мәсьәләләре буенча 2012 елның 24 августындагы 34547-Пр номерлы йөкләмәләре һәм балалар ялын оештыру буенча региональ программаларны эшләү мәсьәләсә буенча 2012 елның 20 августындагы Пр-2215 номерлы йөкләмәләр исемлегә нигезендә, Россия Федерациясендә 2020 елга кадәрге чорга физик культура һәм спортны үстерү стратегиясен исәпкә алып эшләнгән.

Программа сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, сәламәтлекне ныгытуга, халыкның барлык яшә төркемнәренәң физик активлығын һәм әзерлеген күтәрүгә, тулы канлы ял һәм сәламәт ял итү өчен шартлар тудыруга, республика, Россия һәм халыкара спорт ярышларында Саба районы спортчыларының спорт резервын һәм уңышлы чыгышларын әзерләүгә юнәлтелгән чараларны үтәүне күздә тотта.

Программаны гамәлгә ашыру Саба муниципаль районының һәм граждан жәмгыятенәң социаль-икътисадый үсеш стратегик ресурсы буларак, Татарстанның яшә буынының интеллектуаль һәм физик үсешә, гражданлык позициясен формалаштыру, әхлакый

тотрыклылык, социаль активлык, мөстәкыйльлек һәм икътисадый мөстәкыйльлеге өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән.

2. Программаны гамәлгә ашыруның төп максатлары һәм бурычлары, сроклары һәм этаплары

Программаның максаты Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында дәүләт яшьләр сәясәтен һәм физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

массакуләм физик культураны һәм спортны үстерү, халыкның сәламәтлеген ныгыту, Татарстанның спорт имиджын ныгыту;

яшьләрнең социаль үсеше белән идарә итү, республиканың конкурентлык сәләтен көчәйтүдә аның ижади потенциалыннан файдалану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен уңай шартларны тәмин итү;

спорт өлкәсендә дәүләт яшьләр сәясәтен һәм дәүләт сәясәтен камилләштерү.

1. Массакуләм физик культураны һәм спортны үстерү, Саба муниципаль районы халыкның сәламәтлеген ныгыту.

2. Яшьләрнең социаль үсеше белән идарә итү, районның конкурентлык сәләтен ныгытуда аның ижади потенциалыннан файдалану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартларны тәмин итү.

3. Спорт өлкәсендә дәүләт яшьләр сәясәтен һәм дәүләт сәясәтен камилләштерү.

Программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга түбәндәгеләрне арттырырга мөмкинлек бирәчәк:

Физкультура һәм спорт өлкәсендә:

физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүче кешеләрнең халыкның гомуми санында 59,2 процентка кадәр өлеше;

халыкның спорт корылмалары белән тәмин ителешен Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсеш программасында билгеләнгән дәрәжәгә җиткерергә;

сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән затларның һәм физик культура һәм спорт белән системалы рәвештә шөгыйльләнүче инвалидларның халыкның әлеге категориясенә гомуми санында 7 процентка кадәр өлеше.

яшьләр сәясәте өлкәсендә:

7-35 яшьлек гражданның гомуми санында, оешкан ял формалары белән балалар һәм яшьләр саны 16 процентка кадәр;

даими нигездә яшьләр сәясәте учреждениеләренә йөрүче яшьләр санын арттыру.

3. Программаны ресурслар белән тәмин итү

2024-2026 елларда Программаны финанслау 564 898,400 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2024 ел - 188 940,800 мең сум;

2025 ел - 190 194,000 мең сум;

2026 ел - 185 763,600 мең сум.

2024-2026 елларда Программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 0,000 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2024 ел - 0,000 мең сум;

2025 ел - 0,000 мең сум;

2026 ел - 0,000 мең сум.

2024-2026 елларда Программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы бюджеты хисабына 564 898,400 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2024 ел - 188 940,800 мең сум;

2025 ел - 190 194,000 мең сум;

2026 ел - 185 763,600 мең сум.

Программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)Саба муниципаль районы бюджеты турындагы карары нигезендә төгәлләштереләчәк.

4. Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәләре

Программаны гамәлгә ашыруның социаль нәтижәсе:

Физкультура һәм спорт өлкәсендә:

спорт инфраструктурасының тотрыклы үсеше һәм нәтижәлелеген арттыру;

халыкта, бигрәк тә балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә, физик культура һәм спорт белән даими шөгылләнүдә кызыксыну һәм ихтыяж булдыру, сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләрен формалаштыру, физик культура, спорт һәм сәламәт яшәү рәвеше өлкәсендә белемлелек дәрәжәсен күтәрү;

гражданнарга, аларның социаль хәленә бәйсез рәвештә, физик культура һәм спорт белән шөгылләнү өчен тигез шартлар тудыру;

физик культура һәм спорт ярдәмендә яшьләр арасында наркоманияне, алкоголизмны, тәмәке тартуны һәм хокук бозуларны профилактикалауның нәтижәле системасын булдыру;

Россия, халыкара ярышларда һәм олимпия уеннарында район спортчыларының югары нәтижәләргә ирешү өчен нәтижәле система һәм шартлар тудыру;

милли төрләрен дә кертеп, төрле спорт төрләрен популярлаштыру һәм үстерү;

олимпия спорт төрләрен үстерү һәм Татарстан Республикасы һәм Россия жыелма командаларына спорт резервын әзерләү;

Паралимпия, сурдлимпия спорт төрләрен үстерү һәм сәламәтлеге ягыннан физик мөмкинлекләре чикләнгән кешеләргә спорт белән шөгылләнү өчен шартлар тудыру.

«2024 - 2026 елларга Саба муниципаль
районында физик культураны һәм спортны
үстерү» муниципаль программасына
1 номерлы кушымта

**«2024 - 2026 елларга Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районының физик культура һәм спорт
өлкәсендә чаралар үткөрү»
1 нче ярдәмче программа**

1 Ярдемче программа паспорты

1 Ярдемче программа исеме	«2024 - 2026 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының физик культура һәм спорт өлкәсендә чаралар үткөрү» муниципаль ярдемче программасы (алга таба - 1 ярдемче программасы)
1 нче ярдемче программаны төп эшләүче	Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
1 Ярдемче программаның максатлары	1. Физик культура һәм спорт белән шөгыйльләндүдә халыкның агымдагы ихтияжларын канәгәтләндерү һәм яңаларын булдыру. 3. Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру. 4. Саба муниципаль районының барлык халкы тарафыннан сәламәт яшәү рәвеше алып бару өчен шартлар тудыру
1 Ярдемче программаның бурычлары	1. Яшәү, уку, хезмәт эшчәнлегә урыннарында халыкның төрле категорияләренә физик культура, спорт белән шөгыйльләнү өчен уңайлы шартлар тудыру. 2. Спортның төп төрләрен үстерү. 3. Физик активлыкны һәм сәламәт яшәү рәвешен системалы пропагандалауны оештыру
1 Ярдемче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2024-2026 еллар.
1 Ярдемче программаны финанслау күләмнәренә еллар һәм чыганаclar буенча бүленеше	2024-2026 елларда Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 1 ярдемче программаны финанслауның гомуми күләме 12 600,000 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2024 ел - 4 200,000 мең сум; 2025 ел - 4 200,000 мең сум; 2026 ел - 4 200,000 мең сум. 1 Ярдемче программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм

	план чорына)Саба муниципаль районы бюджеты турындагы карары нигезендә төгәлләштереләчәк.
1 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелгән соңгы нәтижәләре	1 ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2026 елга түбәндәгеләр күздә тотыла: системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче Саба муниципаль районы халкының өлешен 59,2 процентка кадәр житкерергә; халыкка түләүле физкультура-спорт хезмәт күрсәтүләренә күләм арттырырга һәм сыйфатын күтәргә; гражданның авырулар дәрәжәсен киметергә, хәрби хезмәткә чакырылуга кадәр һәм чакырылу яшендәге егетләрнең физик эзерлеген яхшыртырга; бөтенроссия һәм халыкара ярышларда чыгыш ясаучы һәм спорт төрләре буенча Россия Федерациясе жыелма командасы әгъзалары булган Саба муниципаль районы спортчылары санын арттырырга; сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрне физик тернәкләндерүнең һәм социаль адаптацияләүнең ролен физик культура һәм спорт чаралары ярдәмендә күтәрү.

1. 1 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика, күрсәтелгән өлкәдә төп проблемаларны тасвирлау һәм аның үсеш фаразы

1 Ярдәмче программа сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, сәламәтлекне ныгытуга, халыкның барлык яшь төркемнәренә физик активлыгын һәм эзерлеген күтәрүгә, тулы канлы ял һәм сәламәт ял итү өчен шартлар тудыруга, спорт резервын эзерләүгә һәм Саба районы спортчыларының республика, Россия һәм халыкара спорт ярышларында уңышлы чыгышларын уздыруга юнәлтелгән чараларны үтәүне күздә тотта.

Саба муниципаль районында физкультура һәм спортны үстерү уздырыла торган социаль сәясәтнең өстенлекле юнәлеше булып тора.

Районда 153 спорт корылмасы бар, 40 спорт төре культивацияләнә, халыкның 49,15%ы төрле дәрәжәдә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә тартылган.

2020 елда Саба муниципаль районы территориясендә универсаль спорт майданчыклары төзү программасын гамәлгә ашыру кысаларында баскетбол һәм волейбол өчен 1 майданчык төзелде.

Саба муниципаль районының спорт майданчыкларында халыкның барлык категорияләре спорт белән шөгыйльләнә. Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлегенә белән беррәттән, район халкын физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә жәлеп итү белән ижтимагый оешмалар да шөгыйльләнә.

Өлкән яштәге кешеләр һәм сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән халык арасында сәламәтлекне саклап калуга һәм физик культураны һәм спортны пропагандалауга юнәлдерелгән спорт чаралары район ветераннар советы һәм ТР Инвалидлар федераль хезмәтенә район буенча филиалы ярдәмендә уздырыла.

Бүгенге көндә районда волейбол федерацияләре, “Көрәш”, хоккей клублары, бадминтон һәм өстәл теннисы буенча клублар эшли. Аларның 3 се спорт төрләре буенча юридик яктан рәсмиләштерелгән статуска ия. «Саба муниципаль районының Бадминтон клубы» жирле ижтимагый оешмасы, «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы буенча «Саба-Татарстан» өстәл теннисы клубы» жирле ижтимагый оешмасы, «Тимерхан» хоккей спорт клубы» ижтимагый оешмасы.

Спорт төрләре буенча федерацияләр һәм клублар белән эшлэгәндә Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге түбәндәге максатларны һәм бурычларны куя:

- Саба муниципаль районында федерацияләр һәм клублар белән берлектә спорт төрләрен үстерү, аның халык сәламәтлеген ныгытуда үсешен арттыру, спорт төрләрен пропагандалау һәм популярлаштыру, югары квалификацияле тренерлар, судьялар һәм спортчылар әзерләү системаларын эшләү, халыкның барлык катламнарын физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү.

Физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче муниципаль берәмлек халкын колачлау динамикасы:

- 2018 елда зурлыгы - 14049 кеше (45%) булган.
- 2019 елда 13971 кеше (45%) колачлау зурлыгы
- 2020 елда зурлыгы - 14524 кеше (47,1%) булган.

Спорт мәктәпләре (СМ) учреждениеләрендә шөгыйльләнүче балаларны туплау

- 2018 елда - 1127 кеше
- 2019 елда - 1467 кеше
- 2020 елда - 1538 кеше булган

Инвалидлар белән физик-сәламәтләнү эше - 19,4 % (863 кеше)

Саба муниципаль районының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге эшчәнлегенә төп формаларының берсе булып житештерүдә физик культураны кертү тора. Районда физкультура-спорт эшен алып баручы 50дән артык предприятие һәм учреждение исәпләнә.

Кайбер житештерү предприятиеләрендә үз спорт цехлары, тренажер заллары бар.

Барлык предприятиеләр һәм учреждениеләр мини-футбол, волейбол, бадминтон, өстәл теннисы, чаңгы ярышларында катнаша, аларның кайберләре футбол буенча чемпионатта катнаша. “Татарстан чаңгы юлы”нда, “Татарстан кроссы”нда, шулай ук “Тимерман” чаңгы ярышларында актив катнашалар. Предприятие һәм учреждениеләр хезмәткәрләре арасында ГТО нормаларын кертү буенча актив эш алып барыла.

Бүген Саба муниципаль районын хаклы рәвештә Татарстан Республикасының спорт үзәкләренә берсе дип атарга мөмкин.

2020 елның 18 гыйнварында Байлар Сабасында чаңгы узышы-TIMERMAN спорт чаралары сериясенә яңа сезонының беренче ярышы-Төнге чаңгы ярышлары узды. Татарстаннан һәм Россиянең башка күп кенә төбәкләреннән 450 гә якын кеше 5 км һәм 15 км дистанцияләргә чыкты, ә махсус яшь катнашучылар өчен балалар чабышы оештырылды.

Саба районында массакүләм чаралар уздырыла. 2020 елның иң массакүләм чаралары арасында - “Татарстан чаңгы юлы-2020” массакүләм узышы булды, анда 4428 саба кешесе катнашты, Физкультура көне, “Татарстан кроссы-2020” массакүләм узышы булды, анда районның 4564 кешесе катнашты.

Саба районында ел саен авыл жирлекләре, район учреждениеләре һәм оешмалары арасында жәйге һәм кышкы спорт төрләре буенча Спартакиадалар уздырыла.

Жәйге Спартакиада волейбол, футбол, жиңел атлетика, йөзү, ату, бадминтон кебек спорт төрләрен үз эченә ала.

Кышкы Спартакиаданың спорт төрләре - чаңгы ярышлары, хоккей (урам хоккей тартмаларында), гер спорты, армспорт, өстәл теннисы, шашка, шахмат.

Әлеге Спартакиаданы уздырганнан соң, иң яхшылар күпбаскычлы район ярышларында катнаша, алар ел дәвамында бара. Иң яхшылар, Саба районының данын яклап, республика ярышларында катнашу хокукына ия.

Һәр ике ел саен республика программасы буенча жәйге авыл спорт уеннарына сайлап алу ярышлары үткәрелә.

Район оешмалары һәм авыл жирлекләре арасында спорт төрләре буенча төрле чемпионатлар кызыклы булды, мәсәлән, ирләр командалары арасында волейбол буенча Саба районы чемпионатында 286 кеше катнашты, ә хатын-кызлар командалары арасында 424 кеше. Уеннар беренче һәм югары ике лигада узды.

Шул ук вакытта, даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгьльләнүче халыкның гомуми өлеше башка районнарда караганда бер аз югарырак булуга карамастан, шөгьльләрне колачлау өчен халыкның күренә торган запасы күзәтелә. Бу өлеш мәктәп укучылары, пенсионерлар һәм хатын-кызлар арасында аеруча сизелә. Аерым уңышларга карамастан, татар-башкорт милли спорт көрәше, ир-атлар һәм хатын-кызлар футболы кебек аерым төрләр буенча күрсәткечләр канәгатьләнелерлек түгел. Кайбер авыл жирлекләрендә физик культураны һәм спортны үстерү мәсьәләләренә игътибар житәрлек түгел. Әлеге жирлекләрдән ярышларда спортчыларның катнашуы мәжбүри, ашыгыч характерда.

2. 1 Ярдәмче программаның төп максатлары һәм бурычлары, гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

1 Ярдәмче программаның төп максатлары түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

- физик культура һәм спорт белән шөгьльләнүдә халыкның агымдагы ихтияжларын канәгатьләндерү һәм яналарын формалаштыру;

- Саба муниципаль районында сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру;

- Саба муниципаль районының бөтен халкы өчен сәламәт яшәү рәвеше алып бару өчен шартлар тудыру.

Бу максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

- Саба муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерүнең норматив хокукый базасын камилләштерү;

- физик культура һәм спорт өлкәсендә объектларны исәпкә алуның һәм алардан файдалануның нәтижәле системасын булдыру;

- физкультура-спорт эшчәнлеген матди-техник һәм кадрлар белән тәмин итүне камилләштерү;

- физкультура-спорт эшчәнлеген оештыруның яңа формаларын кертү;

- жәмәгать физкультура-спорт оешмаларына дөүләт ярдәме чараларын күрсәтү;

- заманча спорт-савыктыру комплекслары, махсулаштырылган спорт корымалары төзү;

- яшәү, уку, хезмәт эшчәнлегә урыны буенча халыкның төрле категорияләренә физик культура, спорт белән шөгьльләнү өчен уңайлы шартлар тудыру;

- спортның төп төрләрен үстерү;

- югары класслы спортчыларны һәм спорт резервын эзерләү;

- югары квалификацияле физкультура һәм спорт белгечләрен эзерләүдә ярдәм итү;

- физик активлыкны һәм сәламәт яшәү рәвешен системалы пропагандалауны оештыру.

Әлеге бурычларны хәл итү Саба муниципаль районы халкының сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудырырга, райондагы демографик хәлне яхшыртырга, массакуләм спортны һәм югары казанышлар спортын үстерергә һәм популярлаштырырга мөмкинлек бирәчәк.

1 Ярдәмче программа 2021-2025 еллар дэвамьнда гамәлгә ашырылачак.

1 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2025 елга түбәндәгеләр күздә тотыла:

системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгьльләнүче Саба муниципаль районы халкының өлешен 59,2 процентка кадәр житкерергә;

халыкның спорт корымалары белән тәмин ителешен Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсеш программасында билгеләнгән дәрәжәгә житкерергә;

халыкка түләүле физкультура-спорт хезмәт күрсәтүләренең күләмен арттырырга һәм сыйфатын күтәргә;

гражданнарның авырулар дәрәжәсен киметергә, хәрби хезмәткә чакырылука кадәрге һәм чакырылу яшендәге егетләренең физик эзерлеген яхшыртырга;

бөтенроссия һәм халыкара ярышларда чыгыш ясаучы һәм спорт төрләре буенча Россия Федерациясе жыелма командасы әгъзалары булган Саба муниципаль районы спортчылары санын арттырырга;

сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнган кешеләрне физик тернәкләндерүнең һәм социаль адаптацияләүнең ролен физик культура һәм спорт чаралары ярдәмендә күтәрү.

3. 1 нче ярдәмче программаны ресурслар белән тәмин итү

2024-2026 елларда Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 1 ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 12 600,000 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2024 ел - 4 200,000 мең сум;

2025 ел - 4 200,000 мең сум;

2026 ел - 4 200,000 мең сум.

1 Ярдемче программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)Саба муниципаль районы бюджеты турындагы карары нигезендә төгәлләштереләчәк.

4. Ярдемче программа (1 Ярдемче программа) чаралары исемлеге

Чараларның атамасы	Төп чараларны башкару вакыты	Жаваплы башкаручылар
«Спорт - тормыш нормасы» федераль проекты кысаларында кече спорт мәйданчыклары булдыру өчен спорт-технологик жайланмалар сатып алу	ел саен	Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Башкарма комитеты, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Олимп» СМ» МБУ, «САБА-АРЕНА» СМ» МБУ, Саба муниципаль районының «Сабантуй» СМ» МБУ
Хоккей буенча Татарстан Республикасы чемпионатында һәм (яисә) хоккей буенча Россия Федерациясе чемпионатында (А төркемчәсе) муниципаль спорт мәктәпләре спорт командаларының катнашуы һәм спорт эзерлеге программаларын гамәлгә ашыру	ел саен	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге һәм Саба муниципаль районының «Олимп» СМ» МБУ
Татарстан Республикасының спорт резервын эзерләүче муниципаль физкультура спорт оешмаларын жиһазлау өчен спорт жиһазлары, экипировка һәм инвентарь сатып алу	ел саен	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Олимп» СМ» МБУ, «САБА-АРЕНА» СМ» МБУ, Саба муниципаль районының «Сабантуй» СМ» МБУ
«Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын һәм аны үтәүгә эзерлек системасын популярлаштыру	ел саен	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Олимп» СМ» МБУ, «САБА-АРЕНА» СМ» МБУ, «Сабантуй» СМ» МБУ, Саба муниципаль районының «Саба-йөзү бассейны» "СК" МБУ

Спорт учреждениеләрен тәмин итү (тогу)	ел саен	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Нарат» СК» МБУ , «Олимп» СМ» МБУ, «САБА-АРЕНА» СМ» МБУ, «Сабантуй» СМ» МБУ, Саба муниципаль районының «Саба-йөзү бассейны » "СК" МБУ
Физик культура һәм спорт өлкәсендә хезмәткәрләрнең хезмәт хакы	ел саен	Саба муниципаль районының Башкарма комитеты, Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Нарат» СК» МБУ, «Олимп» СМ» МБУ, «САБА-АРЕНА» СМ» МБУ, «Сабантуй» СМ» МБУ, Саба муниципаль районының «Саба-йөзү бассейны » "СК" МБУ
Хезмәткәрләргә - спорт резервын әзерләүче физкультура спорт оешмаларының яшь белгечләренә түләү	ел саен	Саба муниципаль районының Башкарма комитеты, Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Нарат» СК» МБУ, «Олимп» СМ» МБУ, «САБА-АРЕНА» СМ» МБУ, «Сабантуй» СМ» МБУ, Саба муниципаль районының «Саба-йөзү бассейны » "СК" МБУ
Югары квалификацияле спортчылар әзерләгән өчен тренерларга, шулай ук ярышларда алган нәтижеләре өчен спортчыларга һәм спорт резервын әзерләүне гамәлгә ашыручы муниципаль физкультура спорт оешмаларында эшләүче инструкторларга түләү	ел саен	«Нарат» СК» МБУ, «Олимп» СМ» МБУ, «САБА-АРЕНА» СМ» МБУ, «Сабантуй» СМ» МБУ, Саба муниципаль районының «Саба-йөзү бассейны » "СК" МБУ

5. 1 нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмы

1 Ярдемче программада катнашучылар эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм координацияләү өчен җаваплы булып Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге тора, ул предприятие житекчеләре, жирле үзидарә органнары һәм башка оешмалар белән берлектә:

программа чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыруга чыгымнарны, шулай ук 1 Ярдемче программаны гамәлгә ашыру механизмын төгәлләштерү буенча билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр әзерли;

квартал саен хисап кварталыннан соң килә торган айның 15 енә кадәр 1 Ярдемче программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап әзерли һәм аны Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлегенә тапшыра.

Хисап мәгълүматын жыю һәм агрегатлау өчен җаваплы булып Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге тора.

Хисап кварталыннан соң килүче айның 10 ына кадәр 1 Ярдемче программаны үтәүчеләр Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлегенә 1-Ярдәмче программа чаралары үтәләше турында мәгълүмат тапшыралар

6. 1 Ярдәмче программаның икътисадый, социаль нәтижәләлеген бәяләү

1 Ярдәмче программаны гамәлгә ашырудан социаль-икътисадый нәтижәләлеккә түбәндәгеләр исәбеннән ирешеп булчак:

район халкының физик культура, спорт белән шөгыйльләнү дәрәжәсен күтәрү;

бөтенроссия һәм халыкара ярышларда Саба муниципаль районы спортчылары ирешкән нәтижәләрне үстерү;

халыкның төрле төркемнәре арасында авыручылар саны кимү; хәрби хезмәткә чакырылуга кадәрге һәм хәрби хезмәткә чакырылу яшендәге егетләрнең физик эзерлеген яхшырту;

балалар һәм яшыләрне спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү;

физкультура-спорт хезмәтләренең, шул исәптән түләүле хезмәт күрсәтүләренең һәркем файдалана алырлык булуын, төрлелеген һәм сыйфатын арттыру;

сәләмәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрне физик тернәкләндерү һәм социаль адаптацияләү өчен мөмкинлекләрне киңәйтү;

Саба муниципаль районы гражданның ял итүнең савыктыручы актив формаларына ихтыяжларын канәгатьләндерү.

7. 1 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәләрен бәяләү индикаторлары

1 нче таблицада Саба муниципаль районының халык төркемнәре арасында физик культура һәм спорт үсешен характерлаучы төп максатчан күрсәткечләре китерелде:

№	Күрсәткеч, индикатор исеме	2021 ел	2022 ел	2023 ел
1	Систематик рәвештә спорт һәм физик культура белән шөгыйльләнүче халык саны (кеше)	14524	14524	14524
2	Системалы рәвештә спорт һәм физик культура белән шөгыйльләнүче халыкның чагыштырма күләме (%)	47,1%	47,1%	47,1%
3	Физик культура һәм спорт белән системалы рәвештә шөгыйльләнүче инвалидлар (кеше) саны	863	863	863
4	Шулардан инвалид балалар			
5	Физик культура һәм спорт белән системалы рәвештә шөгыйльләнүче инвалидларның чагыштырма күләме (%)	19,4	19,4	19,4
6	Социаль нормативтан майданнар белән тәэмин ителеш, шул исәптән:			
7	спорт заллары	40	40	40
8	яксы спорт корымалары	154	154	154
9	йөзү бассейнары	24,37	24,37	24,37

«2024 - 2026 елларга Саба муниципаль
районында физик культураны һәм спортны
үстерү» муниципаль программасына
2 нче кушымта

**«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районында физик культураны һәм спортны үстерү»
2 нче ярдәмче программа**

2 Ярдемче программа паспорты

2 Ярдемче программаның исеме	«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль ярдемче программасы (алга таба - 2 ярдемче программасы)
2 нче ярдемче программаны төп эшләүче	Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
2 Ярдемче программаның максатлары	1. Физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру. 2. Физик культура һәм спорт белән шөгыйльләндүдә халыкның агымдагы ихтияжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын булдыру.
2 Ярдемче программаның бурычлары	8. Саба муниципаль районы халкы белән физик культураны һәм спортны үстерүнең норматив хокукый базасын камилләштерү. 9. Физкультура һәм спорт өлкәсендә объектларны исәпкә алуның һәм алардан файдалануның нәтижәле системасын булдыру. 10. Физкультура-спорт эшчәнлеген финанс, матди-техник һәм кадрлар белән тәмин итү механизмнарын камилләштерү. 11. Физкультура-спорт эшчәнлеген оештыруның яңа формаларын кертү. 12. Ижтимагый физкультура-спорт оешмаларына дәүләт ярдәме күрсәтү. 13. Спорт резервын һәм югары класслы спортчыларны әзерләү. 14. Югары квалификацияле физкультура һәм спорт белгечләре әзерләүдә ярдәм итү. 15. Физик активлыкны һәм сәламәт яшәү рәвешен системалы пропагандалауны оештыру
2 Ярдемче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2024-2026 еллар.
2 Ярдемче программаны финанслау күләмнәренең еллар һәм	2024-2026 елларда Подпрограмманы финанслау 552 298,400 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2024 ел - 184 740,800 мең сум; 2025 ел - 185 994,000 мең сум; 2026 ел - 181 563,600 мең сум.

<p>чыганаclar буенча бүленеше</p>	<p>2024-2026 елларда Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 2-2026 елларга ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 0,000 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:</p> <p>2024 ел - 0,000 мең сум; 2025 ел - 0,000 мең сум; 2026 ел - 0,000 мең сум.</p> <p>2024-2026 елларда Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 552 298,400 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:</p> <p>2024 ел - 184 740,800 мең сум; 2025 ел - 185 994,000 мең сум; 2026 ел - 181 563,600 мең сум.</p> <p>2 Ярдемче программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)Саба муниципаль районы бюджеты турындагы карары нигезендә төгәлләштереләчәк.</p>
<p>2 Ярдемче программаны гамәлгә ашыруның көтелгән соңгы нәтижеләре</p>	<p>2 Ярдемче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2026 елга түбәндәгеләр күздә тотыла:</p> <p>системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче Саба муниципаль районы халкының өлешен 59,2 процентка кадәр житкерергә;</p> <p>халыкның спорт корылмалары белән тәмин ителешен Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсеш программасында билгеләнгән дәрәжәгә житкерергә;</p> <p>халыкка түләүле физкультура-спорт хезмәт күрсәтүләренә күләм арттырырга һәм сыйфатын күтәрергә;</p> <p>гражданнарның авырулар дәрәжәсен киметергә, хәрби хезмәткә чакырылуга кадәргә һәм чакырылу яшендәге егетләренә физик әзерлеген яхшыртырга;</p> <p>бөтенроссия һәм халыкара ярышларда чыгыш ясаучы һәм спорт төрләре буенча Россия Федерациясе жыелма командасы әгъзалары булган Саба муниципаль районы спортчылары санын арттырырга;</p> <p>сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән кешеләренә физик тернәкләндерүнең һәм социаль адаптацияләүнең ролен физик культура һәм спорт чаралары ярдәмендә күтәрү.</p>

1. 2 Ярдемче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика, күрсәтелгән өлкәдә төп проблемаларны тасвирлау һәм аның үсеш фаразы

Бик тиз үсә торган мәгълүмати технологияләр, кешенең глобаль мәгълүмат киңлегенә югары интеграцияләнүе шартларында, кагыйдә буларак, заманча жәмгыятьтә шәхеснең тулы кыйммәтле эшчәнлегенә белән бәйлә проблемалар кискенләшә. Шулу ук вакытта барлыкка килгән йөкләнеш, компьютер белән эшләрү (заманча дөньяда төп мәгълүмат чыганагы) үз сәламәтлегенә белән шөгыйльләнүгә вакытны киметә. Бигрәк тә бу проблема балалар өчен актуаль. Бүген уку эшчәнлегенә аерым аспектлары укучыларның сәламәтлегенә тискәрә йогынты ясаучы фактор буларак карала. Һәм моның сәбәбе, барыннан да элек, югары уку йөкләнеше, физик тәрбия буенча һәрвакытта да нәтижәле булмаган уку процессы, кирәкле

критерийлар булмау һәм педагогларны, ата-аналарны, укучыларны сәламәтлекне ныгытуга тиешенчә мотивацияләмәү.

Хезмәт, мәгариф, ял итү өлкәләре үсешенә прогрессив тенденцияләре белән аңлатылган кешегә карата арта баручы таләпләр физик культураның югары дәрәжәдә булуын күрсәтә, ә икенче яктан, бу өлкәләрдә аның эшчәнлегә түбән дәрәжәдә булуы, кешегә сәламәтлек ныгытуда ныклык запасын бирми. Бу халыкка (бигрәк тә яшьләргә) бөтен потенциалын тормышка ашырырга, гармонияле рәвештә үсәргә һәм жәмгыятьнең социаль-сәяси һәм икътисадый корылышының уңайсыз шартларына нәтижәле каршы торырга мөмкинлек бирми.

Жәмәгать аңында тулаем жәмгыятьнең һәм һәр кешенең физик культурасы аерым-аерым сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру һәм тормышка ашыруның төп шарты булып тора дигән фикер ныгырга тиеш. Ул, үз чиратында, яхшы халәт һәм күтәренке кәеф нигезе генә түгел, ә жәмгыятьне савыктыруга юл, аның күп кенә социаль проблемаларын хәл итүгә нигез булып тора.

Саба муниципаль районында физкультура һәм спортны үстерү уздырыла торган социаль сәясәтнең өстенлекле юнәлеше булып тора.

Районда 153 спорт корылмасы бар, 40 спорт төре культивацияләнгән, халыкның 49,15%ы төрле дәрәжәдә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә тартылган.

Шул ук вакытта, даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче халыкның гомуми өлеше башка районнарда караганда берәз югарырак булуга карамастан, шөгыйльләргә коләчләү өчен халыкның күренә торган запасы күзәтелә. Бу өлеш мәктәп укучылары, пенсионерлар һәм хатын-кызлар арасында аеруча сизелә. Аерым уңышларга карамастан, татар-башкорт милли спорт көрәше, ир-атлар һәм хатын-кызлар футболы кебек аерым төрләр буенча күрсәткечләр канәгатьләнәрлек түгел. Кайбер авыл жирлекләрендә физик культураны һәм спортны үстерү мәсьәләләренә игътибар житәрлек түгел. Әлеге жирлекләрдән ярышларда спортчыларның катнашуы мәжбүри, ашыгыч характерда.

2. 2 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның төп максатлары һәм бурычлары, сроклары һәм этаплары

2 Ярдәмче программаның төп максатлары түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

- физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру;
- физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүдә халыкның агымдагы ихтияжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру;

Бу максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

- Саба муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерүнең норматив хокукий базасын камилләштерү;

- физик культура һәм спорт өлкәсендә объектларны исәпкә алуның һәм алардан файдалануның нәтижәле системасын булдыру;

- физкультура-спорт эшчәнлеген матди-техник һәм кадрлар белән тәмин итүне камилләштерү;

- физкультура-спорт эшчәнлеген оештыруның яңа формаларын кертү;

- жәмәгать физкультура-спорт оешмаларына дәүләт ярдәме чараларын күрсәтү;

- заманча спорт-савыктыру комплекслары, махсулаштырылган спорт корылмалары төзү;

- яшәү, уку, хезмәт эшчәнлегә урыны буенча халыкның төрле категорияләренә физик культура, спорт белән шөгыйльләнү өчен уңайлы шартлар тудыру;

- спортның төп төрләрен үстерү;

- югары класслы спортчыларны һәм спорт резервын әзерләү;

- югары квалификацияле физкультура һәм спорт белгечләрен әзерләүдә ярдәм итү;

- физик активлыкны һәм сәламәт яшәү рәвешен системалы пропагандалауны оештыру.

Әлеге бурычларны хэл итү Саба муниципаль районы халкының сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудырырга, райондагы демографик хэлне яхшыртырга, массакуләм спортны һәм югары казанышлар спортын үстерергә һәм популярлаштырырга мөмкинлек бирәчәк.

2 ярдәмче программасы 2024-2026 еллар дәвамында гамәлгә ашырылачак.

Аны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән мониторинглау өчен, расланган максатчан күрсәткечләрне исәпкә алып, түбәндәге гомумкабул ителгән индикаторлар кулланылачак.

Россия Федерациясендә 2025 елга кадәр физик культура һәм спортны үстерү стратегияләре, шулай ук спорт корылмалары белән тәмин ителешнең билгеләнгән - нормативлары:

халыкның гомуми санында физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльәнүче халыкның өлешен 32,6 процент;

физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльәнүче сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән затларның әлеге категория халкының гомуми санындагы өлеше 7 процент;

спорт-массакуләм чаралар саны, 152 берәмлек;

6-15 яшьлек балалар һәм яшүсмерләрнең гомуми санында, спорт мәктәбендә шөгыйльәнүче балалар һәм яшүсмерләр өлеше 26,8 процент;

югары класслы спортчылар саны - барлығы 1 (кеше), шул исәптән: 1 халыкара класслы спорт мастеры һәм Россия гроссмейстерлары; Россия спорт мастерылары; спорт мастерына кандидатлар;

физкультура-сәламәтләндрү һәм спорт эшен халыкның төрле категорияләре һәм төркемнәре белән гамәлгә ашыручы белгечлек буенча эшләнүче физкультура-спорт оешмалары квалификацияле тренерлары һәм тренер-укутучылары саны 161 кеше;

спорт корылмалары саны, 153 берәмлек;

2 Ярдемче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2026 елга түбәндәгеләр күздә тотыла:

системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльәнүче Саба муниципаль районы халкының өлешен 59,2 процентка кадәр житкерергә;

халыкның спорт корылмалары белән тәмин ителешен Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсеш программасында билгеләнгән дәрәжәгә житкерергә;

халыкка түләүле физкультура-спорт хезмәт күрсәтүләренең күләмен арттырырга һәм сыйфатын күтәрергә;

гражданнарның авырулар дәрәжәсен киметергә, хәрби хезмәткә чакырылука кадәрге һәм чакырылу яшендәге егетләрнең физик эзерлеген яхшыртырга;

бөтенроссия һәм халыкара ярышларда чыгыш ясаучы һәм спорт төрләре буенча Россия Федерациясе жыелма командасы эгъзалары булган Саба муниципаль районы спортчылары санын арттырырга;

сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрне физик тернәкләндрүнең һәм социаль адаптацияләүнең ролен физик культура һәм спорт чаралары ярдәмендә күтәрү.

3. 2 Ярдемче программаны ресурслар белән тәмин итү

2024-2026 елларда Подпрограмманы финанслау 552 298,400 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2024 ел - 184 740,800 мең сум;

2025 ел - 185 994,000 мең сум;

2026 ел - 181 563,600 мең сум.

2024-2026 елларда Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 2-2026 елларга ярдемче программаны финанслауның гомуми күләме 0,000 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2024 ел - 0,000 мең сум;

2025 ел - 0,000 мең сум;

2026 ел - 0,000 мең сум.

2024-2026 елларда Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 552 298,400 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2024 ел - 184 740,800 мең сум;

2025 ел - 185 994,000 мең сум;

2026 ел - 181 563,600 мең сум.

2 Ярдемче программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)Саба муниципаль районы бюджеты турындагы карары нигезендә төгәлләштереләчәк.

4. 2 Ярдемче программаны гамәлгә ашыру механизмы

2 Ярдемче программада катнашучыларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм координацияләү өчен җаваплы булып Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге тора, ул предприятие житәкчеләре, жирле үзидарә органнары һәм башка оешмалар белән берлектә:

программа чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыруга чыгымнарны, шулай ук 2 Ярдемче программаны гамәлгә ашыру механизмын төгәлләштерү буенча билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр эзерли;

квартал саен, хисап кварталыннан соң килә торган айның 15 енә кадәр, 2 Ярдемче программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап эзерли һәм аны Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлегенә тапшыра.

Хисап мәгълүматын жыю һәм агрегатлау өчен җаваплы булып Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге тора.

Хисап кварталыннан соң килүче айның 10 числосына кадәр 2 Ярдемче программаны үтәүчеләр Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлегенә чаралар үтәләше турында мәгълүмат тапшыра.

5. 2 Ярдемче программаның икътисадый, социаль һәм экологик нәтижәләгән бәяләү

2 Ярдемче программаны гамәлгә ашырудан социаль-икътисадый нәтижәлелек түбәндәгеләр исәбеннән тәэмин ителәчәк:

район халкының физик культура, спорт белән шөгыйльләнү дәрәжәсен күтәрү;

бөтенроссия һәм халыкара ярышларда Саба муниципаль районы спортчылары ирешкән нәтижәләренә үстерү;

халыкның төрле төркемнәре арасында авырчылар саны кимү; хәрби хезмәткә чакырылуга кадәрге һәм хәрби хезмәткә чакырылу яшендәге егетләренң физик эзерлеген яхшырту;

балалар һәм яшьләренә спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү;

физкультура-спорт хезмәтләрененң, шул исәптән түләүле хезмәт күрсәтүләрененң һәркем файдалана алырлык булуын, төрлелегән һәм сыйфатын арттыру;

сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән кешеләренә физик тернәкләндерү һәм социаль адаптацияләү өчен мөмкинлекләренә киңәйтү;

Саба муниципаль районы гражданнырның ял итүнен савыктыручы актив формаларына ихтыяжларын канәгатьләндерү.

6. 2 Ярдемче программаны гамәлгә ашыру нәтижәләрен бәяләү индикаторлары

Төп чараларны башкару вакыты	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары (үлчәү берәмлекләре)	Индикаторларның күрсәткечләре (Фараз)		
		2024	2025	2026
ел сәен	спорт объектлары саны, берәмлекләр	163	163	163
	халыкның спорт заллары белән тәэмин ителеше, %	52,5	52,5	52,5
	халыкның яссы спорт корылмалары белән тәэмин ителеше, %	154	154	154
	халыкның йөзү бассейннары белән тәэмин ителеше %	343	343	343
	спорт билгеләнешендәге объектларның бердәм үткәрү сәләте, %	163	163	163
	югары һәм урта махсус белемле штатлы белгечләр, тренерлар һәм физик культура һәм спорт укытучылары саны, кеше	52,5	52,5	52,5
	спорт төрләре буенча секцияләрдә, төркемнәрдә һәм бүлекләрдә, физкультура-савыктыру юнәлешендәге төркемнәрдә, клубларда һәм үзәкләрдә даими шөгыйльәнүче гомуми кеше саны (район халкының гомуми санына карата процентлар)	154	154	154
	спорт-массакуләм чаралар саны	343	343	343
	сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән затлар өлеше	163	163	163

«2024-2026 елларга Саба муниципаль
районында физик культураны һәм спортны
үстерү» муниципаль программасына
3 номерлы кушымта

**«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында
физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасы
кысаларында социаль һәм инженерлык инфраструктурасына бюджет
инвестицияләре һәм капитал ремонт»
3 нче ярдәмче программа**

3 Ярдәмче программа паспорты

3 Ярдәмче программа исеме	«2024 - 2026 елларга Татарстан Республикасы Саба муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасы кысаларында социаль һәм инженерлык инфраструктурасына бюджет инвестицияләре һәм капитал ремонт» ярдәмче программасы (алга таба - 3 ярдәмче программасы)
3 нче ярдәмче программаны төп эшләрүче	Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрү һәм спорт бүлеге, Татарстан Республикасы Аграр яшьләр берләшмәсенең Саба бүлеге
3 нче ярдәмче программаның максаты:	<p>1. Массакүләм спортны популярлаштыру һәм жәмгыятьнең төрле катламнарын физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү юлы белән төрле дәрәжәдәге ярышларны уздыру, спорт резервын эзерләү, халыкның сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудыру.</p> <p>2. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының яшүсмерләр клублары челтәрен торгызу һәм үстерү.</p> <p>3. «Кояшкай» стационар лагере базасында балаларның ялын һәм сәламәтләндерүне нәтижәле оештыру һәм үстерү өчен уңай шартлар тудыру.</p> <p>4. Яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру</p>
3 Ярдәмче программаның бурычлары	<p>1. Сәламәтлекләре ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән затлар һәм инвалидлар файдалана алырлык заманча спорт-сәламәтләндерү комплекслары, махсулаштырылган спорт корымалары төзелеше</p> <p>2. Спорт объектларын һәм яшьләр сәясәте учреждениеләрен реконструкцияләү һәм капитал ремонтлау, шулай ук ремонт эшләрүн уздыруга проект-смета документациясен эзерләү, шул исәптән объектларны кирәкле жиһазлар һәм техник чаралар белән тәэмин итү.</p> <p>3. Яшүсмерләр клубларының һәм яшьләр үзәкләренең матди базасын капитал ремонтлау һәм ныгыту.</p> <p>4. Балалар сәламәтләндерү лагерьларында капитал ремонт һәм объектлар төзү.</p> <p>5. Яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрендә энергетика ресурсларын куллануны киметү</p>
3 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2024-2026 еллар

<p>3 Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы</p>	<p>2024-2026 елларда Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 3 ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 0,000 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән: 2024 ел - 0,000 мең сум; 2025 ел - 0,000 мең сум; 2026 ел - 0,000 мең сум.</p> <p>3 Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)Саба муниципаль районы бюджеты турындагы карары нигезендә төгәлләштереләчәк.</p>
<p>3 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре</p>	<p>3 ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2026 елга түбәндәгеләргә ирешү күздә тотыла: спорт корылмалары санын арттыру; спорт объектларының бер мәртәбә үткәрү сәләтен 33,75 процентка кадәр тәмин итү; заманчалаштырылган яшүсмерләр клублары санын арттыру; уртача һәм югары дәрәжәдәге уңайлылыгы булган савыктыру лагерьларының санын арттыру; яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрен тәмин итүгә электр энергиясенә чагыштырма чыгымы (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә) - кв. метрга 71,09 кВт сәг.; яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрен тәмин итүгә жылылык энергиясенә чагыштырма чыгымы (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә) - кв. метрга 0,094 Гкал; яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрен тәмин итүгә салкын суның чагыштырма чыгымы (1 кешегә исәпләгәндә) - бер кешегә 65,21 куб. метр; яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрен тәмин итүгә табигый газның чагыштырма чыгымы (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә) - кв. метрга 5,51 куб. метр.</p>

1. 3 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика күрсәтелгән өлкәдәге төп проблемаларны тасвирлау һәм аның үсеш фаразы

3 Ярдәмче программа Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы лагерьлары базасында балаларның һәм яшьләрнең яшәү урыны буенча ялын оештыру, халыкның төрле категорияләрендә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен, шулай ук яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләренә энергетик нәтижәлеге арттыру һәм энергияне сак тоту өчен шартлар тудыруны күздә тотта.

Хәзерге вакытта «Кояшкай» балалар савыктыру лагерының, «Яшьлек» яшьләр спорт үзәге» муниципаль бюджет өстәмә белем бирү учреждениесенә матди-техник базасы шактый яңартуны таләп итә.

Спорт инфраструктурасын үстерү һәм акрынлап камилләштерү өлкәсендә уңай динамика күзәтелә.

Спорт һәм яшьләр сәясәте учреждениеләренә эшчәнлегә жылылык, яктырту, вентиляция һәм биналарны кондиционерлау, шулай ук аларны су белән тәмин итү өчен энергия ресурсларын куллану белән бәйле. Спорт һәм яшьләр сәясәте учреждениеләренә йөрүнең артуы алар тарафыннан ягулык-энергетика ресурсларын куллануның котылгысыз артуына китерә. Әлеге 3 Ярдәмче программа чишә торган проблемаларның берсе-икътисадый үсешнең энергетик киртәләрен жиңү, шул исәптән энергия саклау чараларын гамәлгә ашыру нәтижәсендә азат ителә торган акчаларны экономияләү.

2.3 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның төп максатлары һәм бурычлары, сроклары һәм этаплары

Төп максатлар түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

1. Массакүләм спортны популярлаштыру һәм жәмгыятьнең төрле катламнарын физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү юлы белән төрле дәрәжәдәге ярышларны уздыру, спорт резервын эзерләү, халыкның сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудыру.

2. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының яшүсмерләр клублары челтәрен торгызу һәм үстерү.

3. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының стационар лагерьлары базасында балалар ялын һәм сәламәтләндерүне нәтижәле оештыру һәм үстерү өчен уңай шартлар тудыру.

4. Яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру.

3 Ярдәмче программа максатларына ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Сәламәтлекләре ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән затлар һәм инвалидлар файдалана алырлык заманча спорт-сәламәтләндерү комплекслары, махсулаштырылган спорт корылмалары төзелеше

2. Спорт объектларын һәм яшьләр сәясәте учреждениеләрен реконструкцияләү һәм капитал ремонтлау, шулай ук ремонт эшләрен уздыруга проект-смета документациясен эзерләү, шул исәптән объектларны кирәкле жиһазлар һәм техник чаралар белән тәмин итү.

3. Яшьләр үзәкләренең матди базасын капитал ремонтлау һәм ныгыту.

4. Балалар сәламәтләндерү лагерьларында капитал ремонт һәм объектлар төзү.

5. Яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрендә энергетика ресурсларын куллануны киметү.

Күрсәтелгән бурычларны хәл итү Татарстан Республикасы халкының сәламәтлеген ныгыту, балаларның һәм яшүсмерләрнең ялын оештыру, аларның ялын һәм сәламәтләндерүен оештыру, райондагы демографик хәлне яхшырту, массакүләм спортны һәм югары казанышлар спортын (профессиональ спорт) үстерү һәм популярлаштыру, районның спорт имиджын тагын да ныгыту максатыннан жәмгыятьнең төрле катламнарын физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү мөмкинлеге бирәчәк, күзәтүчесезлек, экстремизм, хокук бозу, тәмәке тарту, алкогольизм, наркомания һәм башка социаль тискәре күренешләрен профилактикалауга, шулай ук ягулык-энергетика ресурсларын рациональ файдалануга ярдәм итәчәк.

Үсеп килүче буынны уңайлы ял шартлары белән тәмин итү максатында 3 Ярдәмче программа тарафыннан «Яшьлек» яшьләр үзәгенең матди базасын жиһазлар, спорт инвентарьлары, техника сатып алу белән ныгыту каралган.

Муниципаль районның спорт инфраструктурасын үстерү максатыннан спорт белән шөгыйльләнү өчен спорт корылмалары челтәрен яхшырту һәм киңәйтү чаралары каралган, алар халык йөри алырлык урыннарда реконструкция ясау, универсаль спорт майданчыклары төзүне үз эченә ала.

Яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чаралары кысаларында, аларны энергия ресурсларын исәпкә алу приборлары белән жиһазлау, мәжбүри энергетика тикшеренүләре уздыру һәм энергияне сак тоту чараларын гамәлгә ашыру буенча эш оештырылды.

3 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген мониторинглау өчен түбәндәге үлчәү индикаторлары кулланылачак:

төзелгән спорт корылмалары саны, берәмлек;

модернизацияләнгән спорт корылмалары саны, берәмлек;

1 мең кешегә исәпләнгән спорт корылмалары саны, берәмлек;

спорт билгеләнешендәге объектларның бердәм үткәрү сәләте, процент;

яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрен тәмин итүгә электр энергиясенең чагыштырма чыгымы (гомуми майданның 1 кв. метрына исәпләгәндә), кВт. 1 кв. метр;

яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрен тәмин итүгә жылылык энергиясенен чагыштырма чыгымы (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә), кв. метрга Гкал;

яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрен тәмин итүгә салкын суның чагыштырма чыгымнары (1 кешегә исәпләгәндә), бер кешегә 1 куб. метр;

яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрен тәмин итүгә табигый газның чагыштырма чыгымы (гомуми мәйданның 1 кв. метрына исәпләгәндә), кв. метрга куб. метр;

мәжбүри энергетика тикшерүен узган спорт һәм яшьләр сәясәте учреждениеләре өлеше, процентлар;

исәпкә алу приборлары белән жиһазландырылган спорт һәм яшьләр сәясәте учреждениеләре өлеше, процент.

3 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру срогы - 2024-2026 еллар.

3.3 Ярдәмче программаны ресурслар белән тәмин итү

2024-2026 елларда Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 3 ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 0,000 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2024 ел - 0,000 мең сум;

2025 ел - 0,000 мең сум;

2026 ел - 0,000 мең сум.

3 Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)Саба муниципаль районы бюджеты турындагы карары нигезендә төгәлләштереләчәк.

4.3 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмы

3 Ярдәмче программада катнашучыларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм координацияләү өчен җаваплы булыпСаба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге тора, ул предприятие житәкчеләре, жирле үзидарә органнары һәм башка оешмалар белән берлектә:

программа чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыруга чыгымнарны, шулай ук 3 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру механизмын төгәлләштерү буенча билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр эзерли;

квартал саен, хисап кварталыннан соң килә торган айның 15 енә кадәр, 3 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап эзерли һәм аны Саба муниципаль районының Башкарма комитетына тапшыра.

Хисап мәгълүматын җыю һәм агрегатлау өчен җаваплы булып Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге тора.

5.3 Ярдәмче программаның икътисадый һәм социаль нәтижәләлеге бәяләү

3 Ярдәмче программаны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәләлеккә түбәндәгеләр хисабына ирешеп булачак:

район халкының физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү дәрәжәсен күтәрү; республика, бөтенроссия һәм халыкара ярышларда район спортчылары ирешкән уңышларның артуы;

халыкның төрле төркемнәре авырулары дәрәжәсен киметү;

хәрби хезмәткә чакырылуга кадәрге һәм хәрби хезмәткә чакырылу яшендәге егетләрнең физик эзерлеген яхшырту;

балалар һәм яшьләрне спорт һәм иҗат эшчәнлегенә белән даими шөгыйльләнүгә җәлеп итү;

физкультура-спорт хезмәтләренә, шул исәптән түләүле хезмәт күрсәтүләренә һәркем файдалана алырлык булуын, төрлелеген һәм сыйфатын арттыру;
 мөмкинлекләре чикләнгән кешеләргә физик тернәкләндерү һәм социаль адаптацияләү өчен мөмкинлекләргә киңәйтү;
 район гражданның ял итү рәвешләренә булган ихтыяжларын канәгатьләндерү.

3 Ярдәмче программаны гамәлгә ашырудан икътисадый нәтижәлелек түбәндәгеләргә нигезләнә:

халыкның авыруын киметү һәм гомер озынлыгын арттыру нәтижәсе буларак хезмәт житештерүчәнлеген арттыруга ирешү;

бөтенроссия ярышларын уздыру урыны буларак районның инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыру;

физкультура хезмәтләренә аеруча таләп ителгән төрләренә күчү;

балалар һәм яшүсмерләр арасында жинәятчелек дәрәжәсен киметү;

балаларның һәм яшьләргә гомуми сәламәтлеге дәрәжәсен арттыру;

балаларның һәм яшьләргә ижади активлыгы дәрәжәсен күтәрү;

яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләренә энергетик нәтижәлелеген арттыру;

энергетика ресурсларын рациональ файдалану.

6. Ярдәмче программа (3 Ярдәмче программа) чаралары исемлеге

Чараларның атамасы	Төп чараларны башкару сроклары	Жаваплы башкаручылар
Илбәр авылында тау чаңгысы һәм чаңгы-роллер комплексы төзү.	2024-2026 еллар.	Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
Электр белән тәмин итү системасына энергияне сак тоту чараларын күтәрү	2024-2026 еллар.	Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Физкультура--савыктыру комплексы» муниципаль бюджет учреждениесе «Саба» йөзү бассейны, «Нарат» спорт комплексы» муниципаль автоном учреждениесе, «Спорт комплекс» муниципаль бюджет учреждениесе, «Яшьлек» яшьләр спорт үзәге» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе
Жылылык белән тәмин итү системасында энергияне сак тоту чараларын күтәрү	2024-2026 еллар.	Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Физкультура--савыктыру комплексы» муниципаль бюджет учреждениесе «Саба» йөзү бассейны, «Нарат» спорт комплексы» муниципаль автоном учреждениесе, «Спорт комплекс» муниципаль бюджет учреждениесе, «Яшьлек» яшьләр спорт үзәге» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе
Су белән тәмин итү системасында энергияне сак тоту чараларын күтәрү	2024-2026 еллар.	Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Физкультура--савыктыру комплексы» муниципаль бюджет учреждениесе «Саба» йөзү бассейны, «Нарат» спорт комплексы» муниципаль автоном учреждениесе, «Спорт комплекс» муниципаль бюджет учреждениесе, «Яшьлек» яшьләр спорт үзәге» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе
Газ куллану системасында энергияне сак тоту чараларын күтәрү	2024-2026 еллар.	Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Физкультура--савыктыру комплексы» муниципаль бюджет

		учреждениесе «Саба» йөзү бассейны, «Нарат» спорт комплексы» муниципаль автоном учреждениесе, «Спорт комплекс» муниципаль бюджет учреждениесе, «Яшьлек» яшьләр спорт үзәге» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе
мәжбүри энергетика тикшеренүләрен үткәрү	2024-2026 еллар.	Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Физкультура--савыктыру комплексы» муниципаль бюджет учреждениесе «Саба» йөзү бассейны, «Нарат» спорт комплексы» муниципаль автоном учреждениесе, «Спорт комплекс» муниципаль бюджет учреждениесе, «Яшьлек» яшьләр спорт үзәге» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе
Учреждениеләрне энергия ресурсларын исәпләү приборлары белән басту	2024-2026 еллар.	Саба муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Физкультура--савыктыру комплексы» муниципаль бюджет учреждениесе «Саба» йөзү бассейны, «Нарат» спорт комплексы» муниципаль автоном учреждениесе, «Спорт комплекс» муниципаль бюджет учреждениесе, «Яшьлек» яшьләр спорт үзәге» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе